

Ivan Rajović

**ŽIVOT U ZEMLJI (B)UBICA, ILI
PROKLETSTVO PODANIČKOG MENTALITETA**

Šta se to dogodilo da obrazovani ljudi spadaju u kategoriju neprilagođenih, usamljenih čudaka, a da najgori preuzimaju kontrolu nad njihovim fizičkim životom i caruju svetom. Novac? Da, ali i više od toga, vlast, moć, slava i, dakako, ona specifična vrsta ludila koju svi pomenuti atributi zaogrnu velom političke bahatosti, ali nikako ne mogu da sakriju njenu ogoljenu suštinu.

Trebalo je da prođe punih 14 godina da bi zvaničnici nesrećne države Srbije zvanično priznali da se neka bivša vlast, zajedno sa njima u njoj, na najzverskiji način obračunavala sa svojim neistomišljenicima. Mnogi su se sa ovim saznanjem tek suočili i jednostavno odbijaju da poveruju u njegovu verodostojnost. Ali, ima i onih kojima je sve to bilo i te kako poznato i vidljivo još odavno. Naravno, nije bilo potrebno imati treće, šesto ili bilo koje ezoterično oko ili uho, osim onog aparata kojim nas je već sama priroda obdarila da bi se to bar naslutilo. Ali, ovaj narod je poznat po tome da radije sluša nego što koristi sopstvena čula za opipavanje uslova života u kojem se kreće ili, bolje rečeno, tumara.

Tome u prilog ide i činjenica da u pojedinim političkim sistemima mnogo toga može da se zna, ali je svako takvo saznanje i znanje uzaludno ako se to ne saopšti tamo gde treba, ili još bolje, ako ne stigne sa mesta koje jednom takvom saznanju daje i upotrebnu vrednost. A ono što potom sledi jeste šok.

Ko je imao prilike da doživi kako je to kada imaš sopstvenu državu protiv sebe, odnosno one koji misle da to jesu ili da je i faktički čine u datom trenutku, taj zna o čemu govorim. A protiv države, kakva god da je, u potpunosti ste nemoćni. A što je najgore, nema rezervne, niti bilo koje druge koja vam može zameneniti ili nadomestiti otadžbinu.

Ipak, ne mogu baš uvek i svi biti u saglasnosti i tolerantni prema budalčinama koje se, samo one znaju kako, mislim budalčine, dokopaju vlasti.

I ranije, ali nikada kao danas, nije bilo do te mere odvratno, degutantno i bedno videti vaspitanog uspešnog čoveka, namerno neću reći *intelektualca*, koji se bavi politikom. Ko god drži do sebe daleko će zaobilaziti mesta na kojima pije i terevenči ta bratija.

Ali, strašno je ponižavajuće da nekome ko je čitav život posvetio pročišćenju, očovečenju i uzletu sopstvenog uma o životu odličuje ono što se samo ljudskim talogom može zvati, čak i pod uslovom da politiku shvatimo kao disciplunu psihofizičkog pobeđivanja drugih u kojoj su sva sredstva dozvoljena.

A ti i takvi nazvali su se, i još uvek se nazivaju, elitom?!

Vreme o kojem govorim, odnosno njegova najbitnija karakteristika, jeste period kada je čitava Srbija, odnosno onaj njen lepši i pametniji deo, bila na ulicama.

Bila je to pobuna protiv svega onoga što je oličavao Slobodan Milošević sa svojom kamarilom, pored toga već iskazano na izborima, čak i takvim koji podrazumevju demokratiju diktature takozvanog balkanskog kasapina.

A kasapin, kao i svaki drugi dželat koji misli da nekažnjeno može da se igra ljudskim glavama i njihovim sudbinama, kosio je kao jedan od jahača apokalipse sve ono i sve one koji bi mu stali na put u dostizanju sumanutog cilja koji je sam sebi postavio.

No, to je već istorija i dobro je poznato svima onima koji su želeli da se malo ozbiljnije bave ovom problematikom.

Ono što nije poznato, ili neki ne žele da im bude, jeste da su oni isti, ili njihovi spavači, epigoni i partijski pajtosi u nekoj od kombinacija i dalje na vlasti. Još bolje i tačnije, mada je tako želelo da se predstavi, nikada nigde nisu ni odlazili. Sve vreme su bili tu, lično ili preko svojih manje-više nevidljivih eksponenata koji su sve konce polutkarene Srbije i njenih ginjola držali u svojim krvavim rukama.

Koliko je sudbina čestitih ljudi tako uništeno, nikada nećemo znati. Pod paravanom sankcija, krize i tranzicije, evroatlantskih integracija i pitanja Kosova, prosto su zbrisani svi oni koji ne samo da su bili protiv, već su se uopšte na ovaj ili onaj način usudili da misle.

U ovoj opsežnoj akciji čišćenja neuma od uma nestalo je sve ono što bi po svakoj logici jedan narod i jednu državu trebalo da vodi u budućnost, a odnekud imamo podsvesnu pretpostavku da je budućnost uvek bolja od ovoga što imamo u datom trenutku. Svuda osim ovde gde svaki naredni dan predstavlja samo još jedan podeljak na mernom instrumentu našeg sveukupnog potonuća.

Biti optimista u takvoj situaciji ili je zezanje ili krajnji stadijum totalne umne poremećenosti. Jer, za optimizam nema ama baš ni jedne pretpostavke, čak je i verovanje u Božju pravdu i sud onoga ko odozgo sve vidi i zna postalo samo popovsko zamlaćivanje u koje više ni sami obmanjivači u mantijama ne veruju, ako su ikada verovali.

Sve ovo što imamo danas samo je logična posledica prokletstva sa kojim smo živeli proteklih sedam decenija u tvorevini koja je samoj sebi i njenim ideolozima i tvorcima bila jedini cilj. Prosto rečeno, ko nije imao tu nesreću da glavom plati svoju ponesenost nekom individualnom misaonom strategijom, imao je zadovoljstvo da se nađe u jednom specifičnom asocijalnom mehanizmu čija je jedina i osnovna svrha bila da traje što duže i obezbedi što lagodniji i raskošniji život suverenu i njegovim najbližim i najodanijim slugama. Čak i da nije tako, da je sve samo proizvod uobrazilje, trebalo bi razmišljati na način, kako bi bilo ko drugi ko je dospeo u takvu situaciju sačuvao svoj politički i ratni plen u okruženju "ljutih i zakletih neprijatelja" i imperijalističkih tvorevina kojima je do komunizma bilo stalo koliko i do trna u oku. Naravno, sve stečeno trebalo je odbraniti i učvrstiti svim mogućim sredstvima, tim pre i više što je ovdašnji diktator imao na raspolaganju ljude za koje ga apsolutno ništa ne vezuje i prema kojima nema nikakvih moralnih i drugih obzira.

Međutim, ono što je za ovu priču zanimljivo jeste to da je stvorena specifična tvorevina, ni jednoj drugoj nalik, u kojoj su vladala sasvim drugačija pravila, ako su to bila pravila. Prema tome, samo ono što je u velikoj ili bar nekoj meri egzaktno, bilo je i realno, sve ostalo je bilo podređeno bespogovornom mehanizmu stvaranja poslušnika bez sopstvene volje i identiteta što je tek danas jasno isplivalo na površinu. Vizuelni i svaki drugi identitet zemlje u kojoj smo živeli stvaran je na podlozi sa koje je bilo uklonjeno sve ono što je, ili je moglo, da misli drugačije. I nije bilo granice, nije bilo limita, nije bilo obzira ako se nešto radi za dobrobit jedne takve države u kojoj su, bez preterivanja, svi prema kojima

nisu bile preduzete egzekucione mere postali *državna bezbednost*. U takvom okruženju i sa poznatim manifestacijama odanosti vodi i njegovim idejama čik da je neko mogao, smeo i da mu je uopšte palo napamet da misli svojom glavom, nema ni govora, a o realizaciji takvih misaonih tokova, još manje. Dakle, bila je to tvorevina u kojoj su najbolje prolazili oni koji ništa nisu pitali, ništa nisu mislili i samo su bespogovorno izvršavali ono što im se kaže.

I dok su sa jedne strane svi navodno učeni nekom lažnom humanizmu, toleranciji, zajedništvu i ostalim vrednostima socijalnog ostvarenja individue u idealnom komunističkom sistemu, život je zapravo bio nešto savim drugo, mada toga možda nisu bili svesni ni učesnici u njemu koji su imali tu sreću da uživaju u najvećim privilegijama. Treba li naglašavati da se na osnovu svega već rečenog može pretpostaviti da se radi o najboljima po važećim merilima, a o najgorima po ljudskim.

Zemlja koja opstajava na poslušnicima i strahu od cinkarenja ne može da bude ništa drugo do kazamat u kojem važe posebna pravila. Prema tome sve one mudrosti pokupljene iz najbolje svetske literature, filosofije, sociologije.. ovde nisu imale nikakvu primenu, osim što su soptvenog vlasnika gurale u ponor nepomirljivog uklapanja u aktuelne tokove. Onaj ko na vreme nije shvatio da je jedini razuman pristup u takvim okolnostima biti poslušan nije imao nikakve šanse da se ostvari kao relativno normalno i priznato ljudsko biće. Vremenom se naučilo da se živi bez pameti pa je svaki um koji je u raznim neobičim procesima nastajao bio dočekivan kao čista ludost vredna jedino podsmeha i čuđenja. Šta će ti pamet, ako je već sve i te kako poznato i ka čemu bi tek trebalo stići i ako postoje mehanizmi koji su tu da sve to obezbede? Šta ti kao misaono biće kojem je život, ipak, poklonjen od strane onih koji su "ladno" mogli i da ti ga uzmu, imaš da se baviš sopstevnim mislima i menjaš nešto što je već ustanovljeno kao apsolut, kao idealna društvena tvorevina? Čak i danas, osim za vrsne mislioce i produhovljene veličine, kakvih je ovde vrlo malo, ovo je vrlo prihvatljiva logika. Zapravo, moglo bi se reći da bi većina danas čak insistirala na nečemu takvom, pod uslovom da im se omogući minimum egzistencije.

Naravno, pogrešili bismo kada bismo rekli da je narod kriv, šta god pod tim narodom podrazumevali, ili čak mi sami. Jer, prosto rečeno, ovo i nije narod, ovo je samo produkt višedecenijskog tretmana ispiranja mozgova i pravljenja vojske poslušnika za potrebe idealizovanog kazamata, koji se, doduše, raspao, ali su svi njegovi mehanizmi ostali da traju i pitanje je dokle će pošto je, kako se čini, jedini efikasan način za njegov nastanak samouništenje što se, kako stvari stoje, još dugo neće dogoditi.

PR

DIOGEN pro kultura

<http://www.diogenpro.com>